

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
mérés nélküli áron vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 184.

Felolvas szerkesztő: FODOR KARDOLY

Előzetesi árak:

Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

Ezüstös holdfény

világítja meg most az utcákat, tehát erre a néhány napra — amíg a hold jótékony fénye ezüstözi be éjjelente az utcákat, — nem hiányzik az utcai világítás. De hát ez csak rövid ideig tart és akkor jönnek már a komor őszi esték, a hosszúak, a sötétek, amikor esti hatkor beáll már a vaksötétség. Mi lesz akkor? Akkor is spórolnak, akkor is a jó istenre bizzák a közvilágítást és a közbiztonság fenntartását? Rendőrünk, csendőrünk nincsen elegendő, hogy a vagyonbiztonságot fenntartsuk teljesen. De ha annyi volna a csendőr és a rendőr, hogy minden utca szegletére jutna egy-egy ember, az sem tehetne semmit az olyan vaksötétségben, mint amilyen hónapok óta ráborul éjjelente a városra. Olyan nagy a sötétség, hogy az ember a saját kezefejét sem láthatja meg — hát hogyan láthatná meg a rend embere a settenkedő, bűvő gonosztevőt, aki meghuzza magát a kapumélyedésben, meglapul, búvik és teljesen kielégült az ő üzletkörének fejlesztésére való igényeit — a bajai vaksötétség! Talán egy kissé sokalja egyik-másik ember, hogy mennyit foglalkozunk a közvilágítás kérdésével és úgy gondolja, hogy „ami nincs, arról pedig len ne essék szó...“ Csakhogy éppen azért esik oly sok szó lapunk hasábjain a közvilágításról, mert most nincs és mert ezzel azt akarjuk elérni, hogy legyen Közbiztonsági szempontból elkerülhetetlen szükség az, hogy végre véget vessenek ennek az ázsiai állapotnak és kezdjék meg az utcai világítást. Ismét csak azt mondjuk, amit már sokszor mondtunk: Ne legyen a világítás pazar, de kielégítő, hogy az ember legalább tájékozódhasson. Világosság nélkül a közbiztonság bitangjába vész. Bárholyan is, de fliet en keresztül kell vinni, hogy utcáink valahogyan világítva legyenek.

Hivatalos jelentés.

Budapest. Olasz harctör. Az olaszok a támadást a Monte Persicónál fekvő állásaink ellen folytatták. Tegnap heves tűzérzési és aknatüzelés után gyaloksági támadás következett. A támadás célja, amelyet a Passó hegyhát ellen intézett az ellenség ötszörös roham után meghiusult. Az ellenséget minden alkalommal elkeseredett közelharcban visszavertük. A Monte Tombó és a Monte Solaconónál felderítő kesérleteket meghiusítottunk. Az Assiagói fensíkon időnkint és az Etsch völgyére bombákat vetettek anélkül, hogy említésre méltó kárt okoztak volna. Albánia. Az olaszok részleges támadását visszavertük. A Beratól délre fekvő hegyhátnál állásainkat előretoltuk. Az ellenség ellen-támadását véresen visszavertük. Nyugat. Az osztrák-magyar csapatoknál nincs újság. A vezérkar főnöke.

Burián jegyzéke.

Bécs. Diplomáciai körökben megállapítják, hogy eddig csak lapvélemények jelentek meg, de általában jegyzékünket nem fogadták barátságosan, kivéve Balfourt, aki azonban kijelentette, hogy ez csak az ő magánvéleményének tekinthető. A félhivatalos hangok azonban még csak tapogatózva bizonytalanul nyilatkoznak.

Hága. Newyorkból jelentik, hogy Lansing külügyi államtitkár kijelentette, hogy a köztársaság elnökének felhatalmazása alapján közhírré teheti, hogy az amerikai kormány válasza csak az lehet, hogy Amerika több alkalommal adott kifejezést béke készségének. Ezt a javaslatot nem tartja elfogadhatónak, a konferenciát feleslegesnek tartja.

Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból, hogy ott az a felfogás, hogy Burián békejegyzékéből azt lehet következtetni, hogy a monarchia összeomlás előtt áll. Itt az idő, hogy a legnagyobb erővel lépjenek fel és a legkíméletlenebb erőszak és hajthatatlanság kell, hogy jöjjön.

A francia lapok is tulnyomó részben ellene fordulnak Burián javaslatának.

Fegyverszünet a tél előtt.

Berlin. A német birodalmi gyűlés elnöke kijelentette, hogy nem lehetetlen, hogy még a tél beállta előtt fegyverszünet fog bekövetkezni.

Botrány Máramarosszigeten.

Máramarosszigetről jelentik, hogy a zsidók hosszúnapi katonaság vette körül az összes szigeti zsidó templomokat és azokat, akiknél az ünnep miatt nem volt katonai igazolvány, letartóztatta. A hitközségi elnök panasza ment a polgármesterhez és amikor visszaakart menni a templomba, nem akarták beengedni. A főrabbi megszakította az istentiszteletet és elment a katonai parancsnokhoz, aki azonban a razzsiát nem akarta megszüntetni. Erre a főrabbi elment báró Schell térparancsnokhoz, aki kijelentette, hogy az egész razzsiáról nem tud semmit, azt rögtön megszüntette, a letartóztatottakat szabadonbocsátotta, szigorú vizsgálatot indított és az eset miatt sajnálatának adott kifejezést.

Tőzsde.

Magyar hitel 1355.64. Osztrák hitel 894.87. Agrár bank 1055. Közuti 815.18. Salgó 1265.

A semlegesek békeakciója.

Bécs. Itteni parlamenti körökben hirtelen jár, hogy az osztrák-magyar békeakció a semlegesekkel való bizonyos egyetértés alapján indították meg. Ezek állítólag kijelentették, hogy valamelyik hadviselő fél részéről való ilyen kezdeményezés elengedhetetlenül szükséges a semlegesek számára, ha kapcsolatot akarnak keresni a további lépések érdekében. Ezek a semleges részről teendő lépések most az osztrák-magyar kezdeményezéssel összefüggően haladéktalanul meg fognak történni.

Windischgrätz herceg felmentése.

Beavatott helyről nyert értesülés szerint Windischgrätz Lajos herceg közlélmelési miniszter felmentése még ebben a hónapban be fog következni. Előkelő katonai személyiségen kívül több magyar politikus is jelennek a herceg utódjával, ami azonban mindattól függ, hogy az új miniszter kinevezésének időpontjában mennyire rendeződnek el a magyar parlamentben a pártviszonyok.

Bécsi diplomáciai körökben azt beszélnek, hogy Windischgrätz Lajos herceg a közlélmelési miniszterségtől való felmentése után vagy a külügyminiszteriumban lesz osztályfőnök, vagy pedig berlini nagykövet lesz.

Magyar politika.

Budapest. Andrassy Gyula gróf Budapestről elakart ma utazni. Ma reggelre azonban megérkezett Budapestre Apponyi Albert gróf, hogy Andrassyval fontos politikai kérdésekben tárgyaljon. A tárgyalást ma meg is kezdték. Tanácskozásukba belevonták Eszterházy Móric gróf volt miniszterelnököt is, aki a két politikai vezérférfiut a külügyi helyzetről informálta.

Séta az utcán.

A kora őszi alkony kezdi sötétül szárnyait bontogatni. A házak ormáin még ott táncol a az utolsó napsugár bucaucsóka, még bearanyozza a háztető esu- csát, de idelent már megkezdte az éjszaka előfutárja, az alkonyat küzdelmét a világsötéttel és a napfény küzdelmet veszve, lassan-lassan félhomályba burkolódik.

Pompás őszeleji alkonyat. Az emberek szinte repes örömtől a szíve, hogy az egész napi munka igáját lerázva magáról, kiszabadulhat az utcára, sétálhat és élvezheti az alkonyodó utca kellemes friss, tiszta levegőjét.

De az öröm nem zavartalan. Egyik utcai fordulónál hirtelen kellemetlen, illatnak éppen nem mondható szag csap le. Döbög valami kocsi, kazászerű alkotmány van rajta és pontosan azon az utcán megy végig, amelyen a legtöbben sétálnak. Nem sietős az utja, lassu a haladása, mintha a bakon ülő kocsi azt gondolná: Ha nekem kell szagolnom, jusson másnak is rész belőle.

Menekülnek az emberek a káznos kocsi körzetéből, ahogy csak a lábuk bírja, de majdnem azt lehetne mondani, hogy csöbörből-vödörbe jutotak. Egy másik utca, az Arany J. utca, e ég népes, eléggé frekvenciált helye a a városnak. Itt egy eseléd dalos kedvvel ad kifejezést az alkonyat szépsége fölött érzett örömenek. A nóta nem rossz. De hát nem is a nóta bántja az embert, hanem az a veszekedett nagy sóprú, amivel vízre sűpri a száraz járdát Rottenetes port ver fel. Egyetlen csepp vízzel sem locsolja a járdát, csak amugy szárazon sűpr, amitől aztán olyan porfökhöbe burkolja az egész környéket. Olyan sűrű a por, hogy teljesen átláthatatlan, az emberek fulladoznak, köhögési rohamot kapnak. Csodálatos, hogy a házbéliek nem veszik észre, hiszen a lakás minden ucai ablaka nyitva van, minden por-szem beszáll az ablakon, de még csodálatosabb, hogy az ilyen

közegézségellenes dolgot a rend- őrség nem vesz észre. És bár- merre megyünk, mindenütt ilyen séprésekkel rongják a levegőt, mintha csak összebészéltok volna, hogy az alkonyatot a fűdőzés bacillusainak terjesztésére használják fel.

Ilyen kellemessé teszik a esti sétákat Baján. Vajjon nem lehetne ezen segíteni? Bizony, a háztulajdonosok egy kis jó akaratú mellett rendőri beavatkozás nélkül is lehetne segíteni.

H I R E K.

Az új cseléd.

Egy háziasszony írja nekünk a következő apró esetet:

Új cselédet kaptam. Háztartásunk új alkalmazottja nem mutatkozott túl nagy lángésznek, amiről nagyon hamar meggyőződtem. Éjszaka elutazott az úram, a kapukucst az ablakon adta be, én az ablakdeszkán hagytam a kulcsot. Mikor délelőtt kerestem, seholl sem találtam.

Kérden az új cselédet:

— Julis, nem tudod, hol a kapukucs?

— Nem, nem látam.

— Gondolkozzál egy kicsit Juliskám.

— Nem tudok nagysága gondolkozni

— Hát, ha nem tudsz gondolkozni, spekulálj egy kicsit.

Az új cseléd meglepetve néz rám és elmélázik, végre kijelenti:

— Nagysága, spekulálni se tudok.

Nem tudtam már, mit mondjak neki, hát kerestem a kulcsot és rászólok a derék háztartási alkalmazottakra:

— Hát keresd te is a kulcsot.

— Nem tudok nagysága kérem keresni

Egyszerre csak felragyog az arca és nevetve, örömmel mondja:

— Necessága, kiokumáltam már, hogy a kulcs a zsidóék (a házbéliek, magam is zsidó vagyok) eselédjénél van, mer a kapuban felejtettem, amikor reggel kizártam a kaput.

— Hát eredj, kérd el tőle.

— Nem tudok vele beszélni, mer finom kisasszony.

— Hát csak úgy mond neki, hogy Maris, adja vissza a kapukulcsunkat.

— Nem tudom én ezt elmondani a nagysága után.

Mit volt mit tennem, magamnak kellett elmenni a Maris-hához.

Még csak egyet jegyzek meg. Az én Juliskám egyet tudott: Nagy bért kért.

Színház. A Facsirtét ismételték meg harmadszor a színházban telt ház előtt két hét előadásban. Az előadó színészek élükön a közönség dőlegetett kedvencével, Csáky grófné Bara Mancival, valóságban briliánsak pompás játékkal. A publikum kifogyhatatlan volt elismerő tapsaiból.

Halálozás. Egy derék, szorgalmas, jóraélő iparos hunyta le örökre szemét. Szingen Károly építőmester tegnap délután rövid szenvedés után elhunyt. A megboldogult ritka becsületességével és páratlan szorgalmával az egész város közönségének becsülését vívta ki magának. Halála általános és őszinte részvétet keltett. Teme-tése esütörtökön délután lesz.

A bajai állami tanítóképző intézetben a beiratások most fejeződnek be. Beiratott az I. a) osztályba 25, az I. b) osztályba 24, a II. a) osztályba 24, a II. b) osztályba 25, a III. osztályba 35, a IV. osztályba 22 tanuló. Az összes létszám tehát 155. Ezek közül az újból megnyitott internátus tagjai 120-an. A köztartásaszatnál ékezeában részesül 133 növendék. A gyakorlati iskola I—IV osztályba összesen 61 elemi népiskolai tanuló vétetett fel.

A beszerzési csoport tagjai burgonyavásárlási igazolványukat azonnal váltásák ki, mert a csoport által kedvezményes áron fognak burgonyával elláttatni és az igazolványt már a jövő hét keddjén az összeírás alkalmával be kell szolgáltatni. Ugyanint, akik sertés hizlalnak, terményvásárlási igazolványukat és hizlalási engedélyeket ugyanúgy váltásák ki, ha a csoport által óhajtták szükséges terményeket biztosítani. A csoport részletes felvilágosító körlevelet adott ki, melyet minden tagnak megküld.

Ingtatlan árak. Kedden önkéntes árverésen elővereztek néhány darab ingatlant és ezen az árverésen aztán igazi háborus árakat értek el. Az ugynevezett sporttelepet a gődfürdő mögött megvette Wagenblatt Ferenc fűszerkereskedő 68 ezer koronáért. Az egész telek körülbelül 1900 négyszögméter. Dittrich papues egy 20 holdas földbirtokot 85 ezer koronáért vett meg. Ugyancsak Dittrich papues kezén maradt a Budapesú-ut 8-as számu, egy négyszobából és mellékhelyiségből álló birtokosul elhanyagolt lakóház 65 ezer koronáért. Egyéb apró háztelkek és házak hasonló magas árban kelték el.

Lőkötés Mélykuton.

Mélykuton a héten beállított egyik ottani vendéglőbe egy katonaruhában öltözött ember az éjjeli szállást kért. Reggelre el-tűnt a katoná és a vendéglősnak a két leve is. A lőkötőt keresik.

Hajza egy lógós után.

Izgalmas jeleuet játszottott a tegnap Kiscsávoly részben. A esendőség már régebben keres egy lógós katonát, aki különböző kincstári tárgyak ellopása után már jó idővel előlött megszökött eszedéttől. A tolvaj szökevényt tegnap Kiscsávolyban meglátta a esendőrijárőr és szöbe vette. A szökevény igyekezett menekülni, de kitéba. A esendőrijárőr elérte és letartóztatta. A hajza megláthatóan hosszú utvoialon kossza ideig tartott. A Kiscsávolyiak azt a hirt terjesztették el, hogy a esendőr a lögóst lelőtte, de ez nem igaz, mert a járőrnek sikerült a szökevényt fegyverhasználat nélkül is ártalmatlanná tenni.

Sörétet kapnak a vadászok.

A földművelésügyi miniszter országos célra — a legális kereskedelem ujja, — az 1918—19. évi vadászévad sörétalközlésének fideszésére most 18 waggon ölomsörét-et oszt szét vidéki kereskedők után. Ezt a sörétet is vadászjegy vagy erdészeti esztibizonnyítvány ellenében lehet vásárolni. A közfogyasztásra boesztott sörét 2, 4, 6, 8, 10 és 12 számu. A sörét ára 460 korona métermásánként. Ezenkívül semmiféle felszámítás ak helye nincsen. — kivéve a szállítás és postaköltséget, de esomagolásért kilogrammonként 20 fillérrel többet számítani nem lehet. Az aispának és polgármesterek után gondoskodni a földművelésügyi miniszter, hogy a vadászközlés sörétmennyiség szétosztásáról megléletem értesítést nyerjen. Az elárúsító vidéki cégek címeit a polgármesterektől lehet megtudni.

Nem lehet kukoricát venni.

A közlekedésügyi miniszter elrendelte Bácsbodrog-

Szombaton

Tűzpróba

filmregény 4 f Főszerepben Bojda Juci, dr. Fordai Otto

Vasárnap

Száműzöttek

megható dráma 4 felv. Főszerepben Hedda Vernon

Az Urániában.

Az „APOLLÓ” mozgó szenzácója mindkét nap oly műsort mutat be ami még seholl sem lett játszva

SZOMBATON

A 33. sz. sorsjegy rejtelmes történet 4 felv.

VASÁRNAP

A vasketrec

detektiv dráma 4 felv.

MODERN TESTNEVELŐ Szent Antal-utca 41. sz.

vámegye, továbbá Baja, Szabadka, Újvidék és Zombor th. városok területén az ideai kukoricakészletek egy-részének közszükségleti célokra leendő igénybevételét. Ezeknek a törvényhatóságoknak a területén tehát kukoricát eladni és venni — további rendelkezésig — ezután nem szabad. Várni kell tehát, míg a kiszabandó kontingenst a gazdák beszoigáltatják.

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODÓ KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „Corvin”-nyomda-gyárában Mátyás király-ter. Balán.

Kérelem.

Vasárnap este a pályaudvaron elvesztettem egy pénztárcát 3000 korona készpénz és több fontos okmány tartalommal. Felkérem a becsületes megtalálót, sziveskedjék a tárcát ezer korona jutalom ellenében vagy a rendőrségnél, vagy a Corvin-nyomdába átadni.

Heltai Nándor,
szincigazgató.

HIRDETÉSEK

Eladó sertések!

Hat darab befogni való — 12 hónapos — sertés eladó. Ezenkívül több más sertés, 1000 kéve **rőzse** eladó: **Radó**, a szegényházban.

Megvételre keresünk:

topoly-, hárs- és ágerfa deszkát 1" vastagságban, — II. rendű anyagot. Mátrai Antal és Társa Részvénytársaság, Budapest, VI. kerület, Teréz-körut 33. sz.

Keresek iroda-kisasszonyt,

aki a nappali pénztárt is kezelné. Gyermektelen hadiövegy előnyben részesül. Ajánlatok beküldendők **HIRSCHL ÁRMIN** lakerekedőhöz.

Szives figyelmébe!

A cs. kir. szab. Triestti Általános Biztosító Társulat
(Assicurazioni Generali)
Alakult 1831-ben.

Hadikölcsön-életbiztosításokat

orvosi vizsgálatlaltal vagy anélkül a legelőnyösebb feltételek mellett köt.

Ezt a társaságot mi ily biztosítások kérésére a legjobban ajánljuk és mindennemű felvilágosítással díjtalanul szívesen szolgálunk.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank
Baja.

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni.

Keramit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esővíz-medencék kutak készítésére.

Mész és cement

állandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Dr. Burtik Andor

h városi kerületi tisztiorvos
császári és királyi főorvos
rendelését újra megkezdte.
Rendel. délután 2—4-ig lakásán:
Tóth Kálmán-utca 12. szám.

Zongoraórák

kezdőknek és haladóknak:
Haynald-utca 29. sz. alatt.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„DOBIN” mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszerezni és azt még a régi árban becsájíthatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor-kályhát.

Cím a „Corvin”-nyomdában.

*Egyiptomi hajj idején
Hanna PALMA-béát rajta*

Éjjeli inspekciós

szeptember 23-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyszertára.

HIRDETÉSEK

jutányos áron
vételnek fel!

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
 izléses, pontos és gyors
 kivitele.
 Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság” „Bajai Közlöny”
 szerkesztősége és kiadóhivatala

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

**Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása,
 mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:**

10 szóig 6 korona — 20 szóig 8 korona. — 30 szóig 10 korona. — Ezentul 50 szóig 15 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hir 15 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 20 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasáb 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Köszgyűlési meghívó pénzüintezeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor.
 nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.